

Mayıs 2022

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

Küresel Ekonomi	2
Türkiye Ekonomisi	4
Finansal Piyasalar ve TCMB	9
Bankacılık Sektörü	10
Genel Değerlendirme	11
Grafikler	12
Özet Tablolar	14

Küresel Ekonomi

Enflasyon küresel ölçekte artmaya devam ederken uluslararası kuruluşlar Ukrayna-Rusya savaşı ve Çin'de süregelen karantina tedbirleri nedeniyle devam eden tedarik sıkıntılarına bağlı olarak büyüme beklentilerinde aşağı yönlü revizyona gidiyor. IMF ve Dünya Bankası 2022 yılına ilişkin küresel büyüme tahminlerini sırasıyla %3,6 ve %3,2'ye indirdi.

ABD ekonomisi 2022'nin ilk çeyreğinde yıllıklandırılmış bazda %1,4 oranında daraldı. Ülkede enflasyondaki yükseliş devam ederken, öncü göstergeler ekonomik aktivitenin ikinci çeyreğe olumlu bir başlangıç yaptığını gösteriyor.

Fed 4 Mayıs'ta sona eren toplantısında piyasa beklentileri paralelinde politika faizini 50 baz puan yükseltti. Fed Başkanı Powell toplantının ardından yaptığı açıklamada 75 baz puanlık artırımın gündemlerinde olmadığını ifade etti.

İngiltere Merkez Bankası (BoE) politika faizini 25 baz puan artırarak %1 ile son 13 yılın en yüksek düzeyine çıkardı. BoE 2023 yılında İngiltere ekonomisinin daralacağını öngördü.

ECB Nisan ayı toplantısında faiz oranlarında değişikliğe gitmedi. Başkan Lagarde varlık alım programına bu yılın üçüncü çeyreğinde son verileceğini, bu tarihten sonra faiz artışına gidilebileceğini açıkladı.

Petrol fiyatları jeopolitik gelişmelerin ve arz endişelerinin etkisiyle yükseliş eğilimini sürdürüyor. Enflasyon kaygılarından destek bulan altın fiyatları, ABD dolarındaki yükselişin etkisiyle Nisan ayını kayıpla tamamladı.

Türkiye Ekonomisi

Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı Mart'ta aylık bazda 0,4 puan artarak %11,5 seviyesine yükseldi.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi Şubat ayında yıllık bazda %13,3 oranında artış kaydetti.

İmalat sanayii PMI Nisan ayında 49,2 değerini alarak sektörde daralmanın ikinci ayda da sürdüğüne işaret etti. Bu dönemde girdi fiyatlarının yarattığı baskı, talep yetersizliği ve Ukrayna'daki savaş, endeksin gerilemesinde belirleyici oldu.

Harcamalardaki hızlı artışın etkisiyle Mart ayında 69 milyar TL açık veren merkezi yönetim bütçesi, Ocak ve Şubat aylarında kaydedilen olumlu performansa bağlı olarak yılın ilk çeyreğinde 30,8 milyar TL fazla verdi.

Şubat ayında cari açık enerji başta olmak üzere artan emtia fiyatlarının dış ticaret açığını arttırması nedeniyle 5,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. 12 aylık kümülatif cari açık, taşımacılık ve turizm gelirlerindeki toparlanma eğilimine karşılık Şubat'ta 21,8 milyar USD düzeyine yükseldi.

Enflasyon göstergelerindeki bozulma Nisan ayında da devam etti. Bu dönemde TÜFE ve Yİ-ÜFE yıllık bazda sırasıyla %69,97 ve %121,82 oranında artış kaydetti.

TCMB, yılın ikinci Enflasyon Raporu'nda 2022 ve 2023 yılları için yılsonu enflasyon tahminlerini sırasıyla %42,8 ve %12,9 düzeyine yükseltti.

USD/TL kurunun nispeten yatay bir seyir izlediği Nisan ayında, liralasma stratejisi kapsamında atılan adımların yanı sıra bankacılık sektörüne yönelik düzenlemeler yakından takip edildi.

Küresel Ekonomi

Küresel büyüme tahminlerinde aşağı yönlü revizyon...

Uluslararası Para Fonu (IMF) Nisan ayı Dünya Ekonomik Görünüm raporunda Rusya ve Ukrayna arasındaki savaşın etkilerini dikkate alarak 2022 yılı küresel büyüme tahminini %4,4'ten %3,6'ya indirdi. Neredeyse tüm ülkelere yönelik büyüme beklentisini aşağı yönlü revize eden IMF, ABD ve Euro Alanı ekonomilerinin bu yıl sırasıyla %3,7 ve %2,8 oranında büyümesini bekliyor. Kuruluş, 2022 yılında Rusya ekonomisinin yıllık bazda %8,5, Ukrayna ekonomisinin de %35 daralacağını tahmin ediyor. IMF, Türkiye'ye ilişkin 2022 ve 2023 yılı büyüme tahminlerini de sırasıyla %2,7 ve %3 seviyesine indirdi.

Benzer biçimde Dünya Bankası da 2022 yılına ilişkin küresel ekonomik büyüme tahminini %4,1'den %3,2'ye düşürdüğünü açıkladı. Dünya Bankası Başkanı Malpass yaptığı açıklamada, ülkelerin finansman koşullarını desteklemek amacıyla 50 milyar USD'lik kısmi önümüzdeki üç ay içerisinde olmak üzere Haziran 2023'e kadarki dönemi kapsayacak şekilde toplam 170 milyar USD tutarında bir paket üzerinde çalıştıklarını duyurdu. Dünya Bankası pandemi döneminde küresel ekonomik aktiviteye destek olmak amacıyla 157 milyar USD düzeyinde kaynak sağlamıştı.

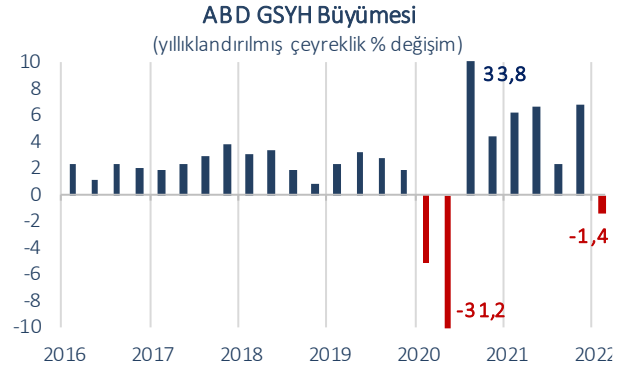
IMF Tahminleri

	Nisan Tahminleri (%)		Ocak Tahminlerinden Farkı (% puan)	
	2022	2023	2022	2023
Dünya	3,6	3,6	-0,8	-0,2
ABD	3,7	2,3	-0,3	-0,3
Euro Alanı	2,8	2,3	-1,1	-0,2
Almanya	2,1	2,7	-1,7	0,2
Japonya	2,4	2,3	-0,9	0,5
İngiltere	3,7	1,2	-1,0	-1,1
Çin	4,4	5,1	-0,4	-0,1
Rusya	-8,5	-2,3	-11,3	-4,4
Ukrayna	-35,0	-	-38,5*	-
Türkiye	2,7	3,0	-0,6	-0,3

(*) Ekim 2021 tahminlerinden farkı (%puan)

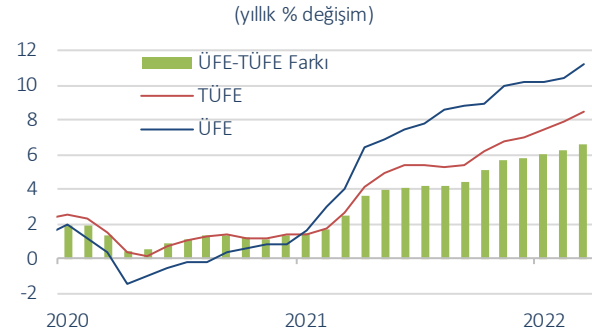
ABD ekonomisi ilk çeyrekte daraldı.

ABD ekonomisi yıllıklandırılmış verilere göre ilk çeyrekte yıllık bazda %1,4 oranında daraldı. Piyasa beklentisi ekonominin bu dönemde %1,1 oranında büyüyeceği yönündeydi. Yılın ilk çeyreğinde tüketim ve yatırım harcamalarındaki artışa karşılık tedarik zincirlerinde devam eden aksamalar ve Rusya-Ukrayna savaşının etkileri hissedilirken, büyümeyi 3,2 puan sınırlayan net ihracatın ülke ekonomisinin küçülmesinde belirleyici rol oynadığı görüldü. Kamu harcamalarındaki azalma da büyümeyi olumsuz etkiledi. İlk çeyrekte çekirdek PCE enflasyonu %5,2 ile %5,4 olan piyasa beklentisinin altında artış kaydetti.

ABD'de enflasyon Mart ayında yükselişini sürdürdü. Ülkede tüketici fiyatları Mart'ta aylık bazda %1,2, yıllık bazda %8,5 oranında yükseldi. Bu dönemde enerji ve gıda fiyatlarındaki artışların etkisiyle aylık bazda %1,4 yükselen ÜFE enflasyonu, yıllık bazda %11,2 düzeyine ulaşarak Kasım 2010'dan bu yana en yüksek düzeyde gerçekleşti.

ABD Enflasyon Göstergeleri

Ülkede ikinci çeyreğe ilişkin öncü göstergeler ise ekonomik aktivitenin gücünü koruduğunu göstermekle birlikte karışık bir görünüm sergiledi. Mart ayına göre ivme kazanan imalat PMI verisi Nisan ayında 59,2 düzeyine ulaşırken, hizmetler PMI Mart'taki 58 seviyesinden Nisan'da 55,6'ya geriledi. Bu dönemde tarım dışı istihdam ise özel sektör istihdamının katkısıyla 428 bin kişi arttı.

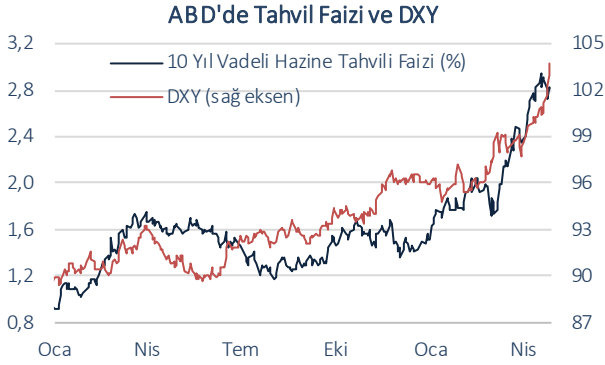
Fed ve BoE faiz artırımlarına devam ediyor.

Fed, 4 Mayıs'ta sona eren toplantısında politika faizini piyasa beklentileri paralelinde 50 baz puan artırarak 0,75%-1% aralığına yükseltti. Böylece ülkede son 22 yılın en yüksek faiz artışı gerçekleştirilmiş oldu. Toplantı sonrası yayımlanan metinde Ukrayna'daki savaşın enflasyon ve büyüme üzerinde olumsuz etki yarattığının altı çizilirken, Çin'deki Covid-19 kapanmalarının sürmesinin tedarik zincirindeki aksamaları artırmaya devam edebileceğine dikkat çekildi. Bilanço büyüklüğü yaklaşık 9 trilyon USD'ye ulaşan Fed'in, 1 Haziran itibarıyla 3 ay boyunca bilançoğu aylık olarak 47,5 milyar USD azaltacağı, söz konusu küçültmenin Eylül ayından itibaren aylık bazda 95 milyar USD'ye ulaşacağı açıklandı. Toplantının ardından yaptığı konuşmada Fed Başkanı Powell, 75 baz puanlık artırımın aktif bir şekilde tartışılan

Kaynak: Datastream, IMF, WorldBank

Küresel Ekonomi

bir durum olmadığını, Fed'in önümüzdeki iki toplantıda 50 baz puanlık faiz artışlarını değerlendireceğini ifade etti.

Fed'in ardından 5 Mayıs'taki toplantısında İngiltere Merkez Bankası (BoE) da faiz artırımına gitti. BoE politika faizini 25 baz puan artırarak %1 ile son 13 yılın en yüksek seviyesine çıkardı. Ekonominin çift haneli enflasyon baskısı altında daralma riski taşıdığı konusunda uyarıda bulunan BoE, İngiltere ekonomisine ilişkin büyüme beklentisini 2022 yılı için %3,8 seviyesinde korurken, 2023 yılı için %0,3 oranında daralma öngördü.

Euro Alanı'nda hizmetler PMI son 8 ayın en yüksek seviyesinde...

Euro Alanı'nda açıklanan Nisan ayı PMI verileri hizmetler ve imalat sektörlerindeki seyrin birbirinden ayrıştığını gösterdi. Rusya-Ukrayna arasındaki savaş ile Çin'de uygulanan karantina önlemlerinin tedarik zincirlerini olumsuz etkilemesiyle Euro Alanı'nda imalat PMI Nisan'da Mart'a göre 1 puan gerileyerek 55,5 seviyesinde gerçekleşti. Öte yandan, aynı dönemde aylık bazda 2,1 puan artışla 57,7 seviyesine yükselen hizmetler PMI, son 8 ayın en iyi performansını sergiledi.

Euro Alanı'nda yıllık TÜFE enflasyonu öncü verilere göre Nisan'da bir önceki aya kıyasla 0,1 puan artarak %7,5 düzeyinde gerçekleşti. Bölgede üretici fiyatları enflasyonu ise Mart ayında %36,8 ile yeni tarihi yüksek seviyesine ulaştı.

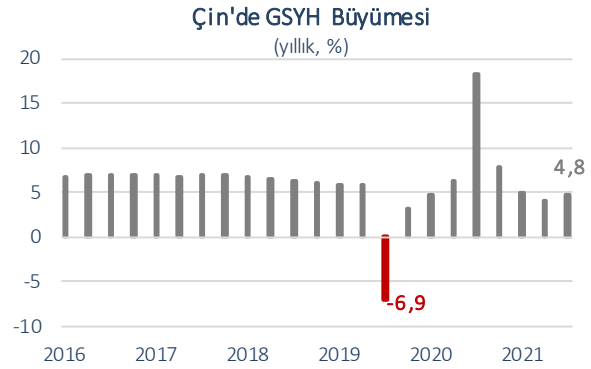
ECB politika faizinde değişiklik yapmadı.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), Nisan ayı ortasında gerçekleştirdiği toplantısında faiz oranlarını piyasa beklentisine paralel olarak değiştirmede. ECB, varlık alımlarının yılın 3. çeyreğinde sonlandırılmasına yönelik planını ise teyit etti. Yapılan açıklamada faiz oranlarının yükseltilmesine varlık alımlarının sona ermesinden bir süre sonra başlanacağı belirtilirken, bu sürenin dönemin koşullarına göre şekilleneceği ifade edildi. ECB Başkanı Lagarde Nisan ayı sonuna doğru yaptığı açıklamada varlık alım programının yılın üçüncü çeyreğinin başlarında sonlandırılması ve faiz oranlarının yılsonundan önce artırılması ihtimalinin güçlendiğini belirtirken, faiz

artışının miktarının ve sıklığının verilere bağlı olacağını altını çizdi.

Çin ekonomisi 2022'nin ilk çeyreğinde %4,8 büyüdü.

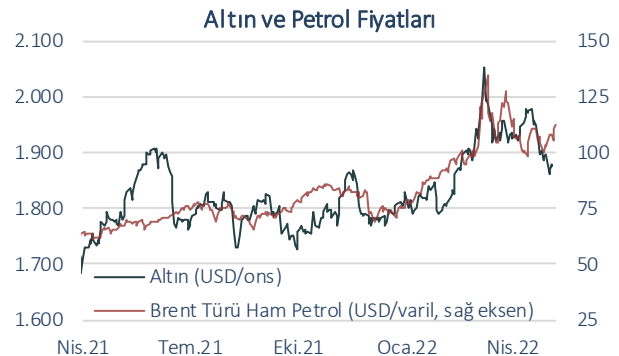
Covid-19 vakalarındaki artışa önlem olarak karantina tedbirlerinin uygulandığı Çin'de ekonomik aktivite 2022 yılının ilk çeyreğinde yıllık bazda %4,8 ile beklentilerin üzerinde arttı. Ülkede Nisan ayına ilişkin Caixin hizmetler PMI verisi ise 36,2 değerini alarak pandemi etkilerinin yoğun hissedildiği, endeksin tarihi düşük değerini gördüğü Şubat 2020'den bu yana en düşük seviyeye geriledi. Çin Merkez Bankası ekonomik büyümeyi desteklemek için Nisan ayında zorunlu karşılık oranlarında 25 baz puan indirime gitti.

Emtia piyasaları...

Petrol fiyatları Nisan ayında dalgalı bir görünüm sergiledi. Süregelen Ukrayna-Rusya savaşı ve AB'nin Rusya'ya petrol ambargosu getireceğine işaret eden açıklamaları petrol fiyatlarında artışa neden olurken, OPEC+ ülkeleri petrol arzına ilişkin endişelere rağmen Haziran ayında günlük 432 bin varillik üretim artışına gitme planında değişiklik yapmadı. Bu gelişmelerin etkisiyle Brent türü ham petrolün varil fiyatı Nisan ayını %1,3 artışla 109,34 USD düzeyinden tamamladı.

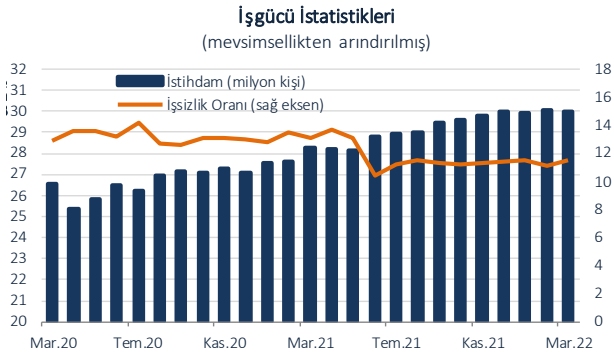
Enflasyondan kaçınmak için güvenli bir yatırım aracı olarak görülen altın fiyatları Nisan ayı ortasına dek artarak 1.998 USD/ons düzeyine kadar yükseldi. Altın fiyatları ayın ikinci yarısında ise ABD dolarındaki değer kazanmasıyla birlikte hızlı biçimde gerileyerek Nisan ayını %2,1 kayıpla 1.896,8 USD/ons seviyesinden tamamladı.

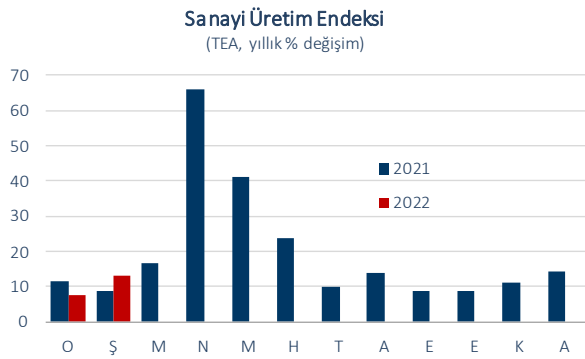
Kaynak: Datastream

İşsizlik oranı Mart ayında %11,5'e yükseldi.

Mart ayında mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı aylık bazda 0,4 puan artışla %11,5 düzeyine yükseldi. Bu dönemde, istihdam oranı aylık bazda 0,2 azalışla %46,5'e gerilerken, işgücüne katılım oranı 0,1 puan artışla %52,6 seviyesinde gerçekleşti. Zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücü toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranını ifade eden atıl işgücü oranı Mart ayında bir önceki aya göre 0,6 puan artarak %22,7 düzeyine yükseldi.

Sanayi üretimi Şubat'ta yıllık bazda %13,3 oranında arttı.

Ocak ayında doğalgaz ve elektrik kesintilerinin de etkisiyle aylık bazda %2,3 daralan sanayi üretimi, Şubat'ta aylık bazda %4,4 artış kaydetti. Bu dönemde sanayi üretimindeki yıllık artış da %13,3 ile piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti. Alt sektörler itibarıyla bakıldığında, yıllık büyüme imalat sanayiinde %14,4, madencilik ve taşocakçılığı sektöründe %6,1, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektöründe %4,9 oldu.

İmalat PMI Nisan'da 49,2'ye indi.

İmalat sanayii PMI verisi, Mart ayındaki 49,4 seviyesinden Nisan'da 49,2'ye gerileyerek sektör faaliyetlerindeki daralmanın sürdüğüne işaret etti. Alt endeksler bazında incelendiğinde; girdi fiyatlarının yarattığı baskının, talep yetersizliğinin ve Ukrayna'daki savaşın üretim endeksinin gerilemesinde belirleyici olduğu görüldü. Toplam yeni siparişler art arda yedinci ayda da gerilerken, yeni ihracat siparişleri endeksi bu yılın Ocak ayından bu yana ihracatta ilk kez yavaşlamaya işaret etti.

Güven endeksleri Nisan ayında karışık bir görünüm sergiledi.

Mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim güven endeksi Nisan ayında aylık bazda 0,5 puan azalarak 107,7 düzeyine geriledi. Bu dönemde hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endeksleri aylık bazda sırasıyla %3, %2,9 ve %3 yükselirken, tüketici güven endeksi bir önceki aya göre %7,3 oranında gerileyerek 67,3 ile tarihi düşük seviyede gerçekleşti. Böylece, ekonomik güven endeksi Nisan'da aylık bazda %1,1 azalarak 94,7 ile genel ekonomik duruma ilişkin olumsuz bir tablo çizdi.

Konut satışlarında en yüksek Mart rakamı...

Yurt içinde Mart ayında yıllık bazda %20,6 artış kaydeden konut satışları 134,2 bin adet ile serinin açıklanmaya başladığı 2013'ten bu yana en yüksek Mart ayı gerçekleşmesine işaret etti. Bu dönemde ipotekli satışlar %38,8 yükselirken, konut satışlarının yaklaşık %80'ini oluşturan diğer satışlar %16,2 oranında arttı. Mart ayında yabancılara yapılan konut satışları da yıllık bazda %31 artış kaydetti. Söz konusu satışların toplam konut satışları içindeki payı %4,1 düzeyinde gerçekleşti.

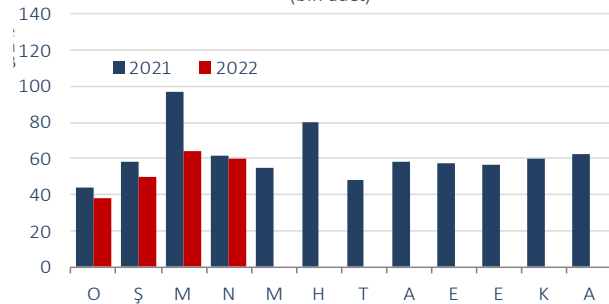
Otomotiv pazarı Nisan ayında olumsuz bir tablo çizdi.

Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD) verilerine göre, otomobil ve hafif ticari araç pazarı Nisan ayında geçen yılın aynı dönemine göre %2,4 azalışla 60.035 adet oldu. Bu dönemde otomobil pazarı yıllık bazda %5,8 daralırken, hafif ticari araç satışları lojistik sektörüne yönelik yatırımların artmasının da etkisiyle %10,4 yükseldi. Çin'de alınan karantina önlemlerinin tedarik zinciri sıkıntılarını pekiştirmesinin yanı sıra Rusya-Ukrayna savaşının kablo tesisatı ve paladyuma ulaşımı zorlaştırması sektörde önümüzdeki döneme ilişkin beklentileri olumsuz etkiliyor.

Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği verilerine göre; bu yılın ilk çeyreğinde buzdolabı, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, fırın, derin dondurucu ve kurutucudan oluşan altı ana ürün grubunda iç satışlar yıllık bazda %9 düşüş kaydetti. Aynı dönemde ihracat ise %6 arttı. Sektör temsilcileri, önümüzdeki dönemde girdi maliyetlerinde devam eden artışın beyaz eşya ihracatını baskı altına alacağını değerlendiriyor.

Otomobil ve Hafif Ticari Araç Pazarı

(bin adet)

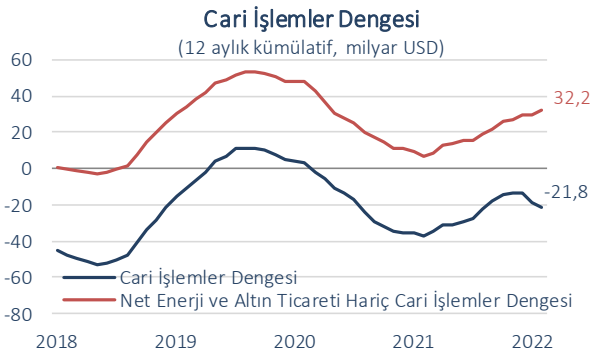
Türkiye Ekonomisi - Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Dış ticaret açığı Mart'ta yıllık bazda %75,1 genişledi.

TÜİK verilerine göre Mart ayında ihracat yıllık bazda %19,8 artarak 22,7 milyar USD, ithalat %30,7 yükselerek 30,9 milyar USD oldu. Böylece, dış ticaret açığı Mart'ta yıllık bazda %75,1 genişleyerek 8,2 milyar USD seviyesinde gerçekleşti. Jeopolitik gelişmelerin etkisiyle yükselişini sürdüren enerji ve emtia fiyatları dış ticaret açığındaki genişlemeyi tetiklemeye devam etti. Mart 2021'de %80,2 düzeyinde bulunan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2022 yılının aynı ayında %73,5'e geriledi.

Cari açık Şubat ayında 5,2 milyar USD düzeyinde...

Cari işlemler açığı Şubat'ta yıllık bazda %110,6 genişleyerek 5,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Geçtiğimiz yılın Şubat ayında 2,2 milyar USD olan net enerji ithalatı, yükselen enerji fiyatlarının da etkisiyle 6,9 milyar USD düzeyine ulaşarak cari açıktaki yaşanan genişlemede belirleyici oldu. Bununla birlikte, turizm ve taşımacılık gelirlerindeki yükseliş paralelinde net hizmet gelirlerinin yıllık bazda 874 milyon USD artış kaydetmesi cari açıktaki genişlemeyi sınırlandırdı.

Yılın ilk iki aylık döneminde cari açık bir önceki yılın aynı dönemine göre %186 genişleyerek 12,1 milyar USD düzeyine ulaştı. Bu dönemde, net seyahat gelirlerinin 2,5 katına yükselmesi cari dengeyi desteklerken, Rusya-Ukrayna arasındaki gerilimin de etkisiyle küresel piyasalarda yükselen petrol fiyatları dış ticaret dengesi üzerinde baskı kurdu. Net enerji ithalatı hariç tutulduğunda ise cari dengenin bu dönemde 2,9 milyar USD fazla verdiği görülüyor. Şubat'ta 12 aylık kümülatif cari açık 21,8 milyar

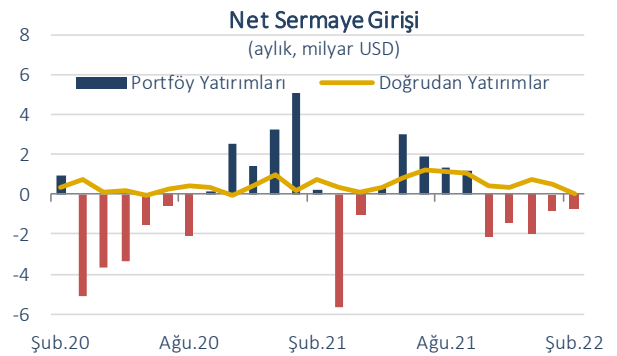
USD düzeyine ulaşarak Ağustos 2021'den bu yana en yüksek seviyesine yükseldi.

Şubat'ta net doğrudan yatırımlar zayıf bir görünüm sergiledi.

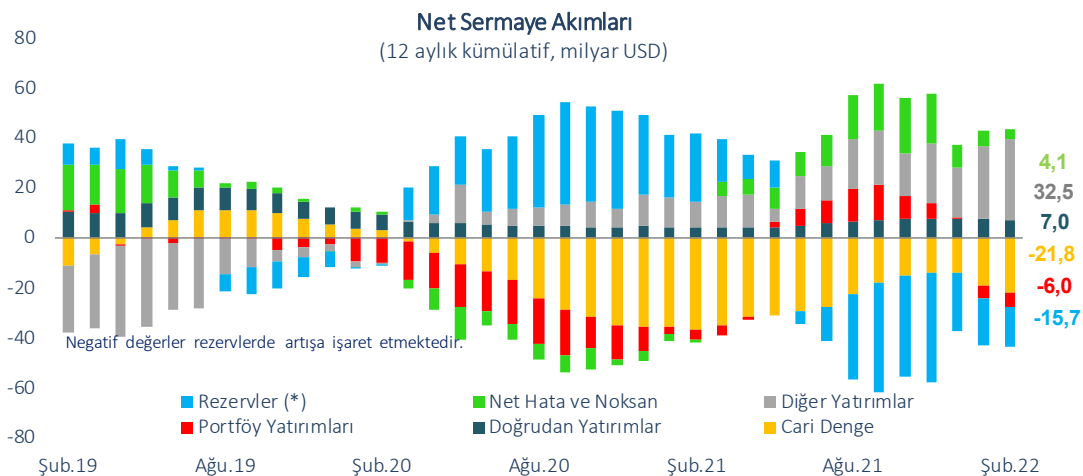
Geçtiğimiz yılın Şubat ayında 768 milyon USD düzeyinde gerçekleşen net doğrudan yatırımlar, bu yılın aynı döneminde 4 milyon USD'ye geriledi. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin yurt içindeki net sermaye yatırımları 207 milyon USD ile son 10 ayın en zayıf performansını sergilerken, gayrimenkul yatırımları 396 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. Ocak-Şubat döneminde net doğrudan yatırımlar yıllık bazda %4,8 daralarak 710 milyon USD düzeyine geriledi. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin gıda ile toptan ve perakende ticaret sektörlerine yönelik sermaye yatırımlarının yıllık bazda sırasıyla %570 ve %169 yükselmesi dikkat çekti.

Portföy yatırımlarından 765 milyon USD çıkış gerçekleşti.

Portföy yatırımlarındaki net sermaye çıkışının Ocak ayının ardından Şubat'ta da devam ettiği görüldü. Bu dönemde, yurt dışı yerleşikler hisse senedi ve DİBS piyasasında sırasıyla 228 ve 573 milyon USD net satış yaptı. Bankaların yurt dışı tahvil ihraçlarına ilişkin olarak yaptıkları 551 milyon USD'lik geri ödeme portföy girişlerini sınırlandırırken, Genel Hükümet tahvil ihraçları aracılığıyla net 1 milyar USD tutarında borçlandı. Böylece, Şubat'taki 765 milyon USD'lik net çıkış ile birlikte yılın ilk iki ayında portföy yatırımları kaleminden 1,5 milyar USD sermaye çıkışı kaydedildi.

Şubat'ta diğer yatırımlarda net sermaye girişi 4,2 milyar USD ile olumlu bir seyir izledi. Bu dönemde yurt içi

Kaynak: Datastream, TCMB, TÜİK

Türkiye Ekonomisi - Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 2,2 milyar USD, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatı 2,5 milyar USD net artış gösterdi. Bankalar ve Genel Hükümet Şubat'ta sırasıyla 1,2 milyar USD ve 174 milyon USD tutarında uzun vadeli net kredi geri ödemesi gerçekleştirdi. Şubat'ta 12 aylık kümülatif uzun vadeli borç çevirme oranı bankacılık sektöründe %93, diğer sektörlerde %136 oldu.

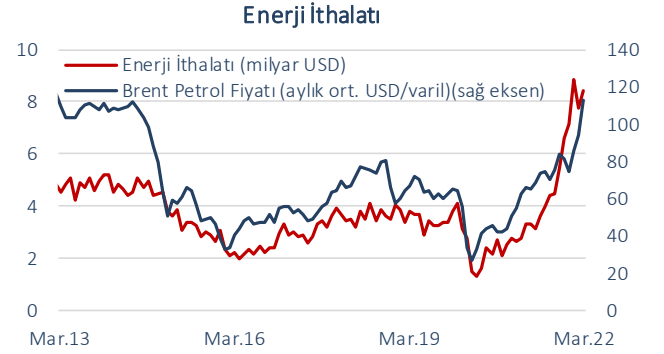
Rezerv varlıklar Şubat'ta 2,2 milyar USD azaldı.

Aralık 2021'den bu yana gerileyen rezerv varlıklar, Şubat ayında da 2,2 milyar USD azaldı. Böylece, Ocak-Şubat döneminde rezerv varlıklardaki azalış 3,2 milyar USD düzeyine ulaştı. Ocak'ta 1,5 milyar USD tutarında sermaye çıkışı kaydedilen net hata ve noksan kaleminde Şubat ayında da 511 milyon USD çıkış kaydedildi.

Beklentiler...

Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan öncü dış ticaret verilerine göre, Nisan ayında ihracat hacmi yıllık bazda %24,6 oranında genişleyerek 23,4 milyar USD ile en yüksek aylık ihracat performansını sergiledi. Aynı dönemde ithalat hacmi küresel emtia fiyatlarındaki yükseliş paralelinde

%34,9 artışla 29,5 milyar USD'ye ulaştı. Böylece, dış ticaret açığı yıllık bazda yaklaşık 2 katına yükselerek 6,1 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Türkiye'nin ithalat hacminde en büyük ikinci paya sahip olan Çin'de devam eden karantina önlemlerinin dış ticaret dengesi üzerindeki etkileri yakından takip edilecek. 2021 yılında Türkiye'ye gelen ziyaretçilerinin %25'inden fazlasını oluşturan Rusya ve Ukrayna arasındaki savaşın turizm gelirleri üzerindeki etkilerinin, Avrupa ve Körfez ülkelerinden gelen ziyaretçilerle ne ölçüde bertaraf edileceği de cari açığın yıl genelindeki seyri üzerinde etkili olacak.

Ödemeler Dengesi

	Şubat 2022	Ocak - Şubat 2021	2022	% Değişim
Cari İşlemler Dengesi	-5.154	-4.250	-12.136	185,6
Dış Ticaret Dengesi	-6.003	-4.006	-14.348	258,2
Hizmetler Dengesi	1.608	1.390	3.379	143,1
Seyahat (net)	1.235	1.101	2.729	147,9
Birincil Gelir Dengesi	-821	-1.788	-1.194	-33,2
İkincil Gelir Dengesi	62	154	27	-82,5
Sermaye Hesabı	-1	-19	-1	-94,7
Finans Hesabı	-5.666	-1.396	-14.153	913,8
Doğrudan Yatırımlar (net)	-4	-994	-477	-52,0
Portföy Yatırımları (net)	765	-5.289	1.531	-
Net Varlık Edinimi	412	-502	1.126	-
Net Yükümlülük Oluşumu	-353	4.787	-405	-
Hisse Senetleri	-228	-779	-580	-25,5
Borç Senetleri	-125	5.566	175	-96,9
Diğer Yatırımlar (net)	-4.209	392	-12.047	-
Efektif ve Mevduatlar	-3.154	-510	-6.005	1.077,5
Net Varlık Edinimi	2.034	3.914	1.616	-58,7
Net Yükümlülük Oluşumu	5.188	4.424	7.621	72,3
Merkez Bankası	2.724	1.377	3.853	179,8
Bankalar	2.464	3.047	3.768	23,7
Yurt Dışı Bankalar	2.476	2.962	3.523	18,9
Yabancı Para	495	1.329	574	-56,8
Türk Lirası	1.981	1.633	2.949	80,6
Yurt Dışı Kişiler	-12	85	245	188,2
Krediler	583	868	315	-63,7
Net Varlık Edinimi	-258	570	-470	-
Net Yükümlülük Oluşumu	-841	-298	-785	163,4
Bankacılık Sektörü	-911	-492	-1.068	117,1
Bankacılık Dışı Sektörler	244	342	505	47,7
Ticari Krediler	-1.636	30	-6.353	-
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-2	4	-4	-
Rezerv Varlıklar (net)	-2.218	4.495	-3.160	-
Net Hata ve Noksan	-511	2.873	-2.016	-

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

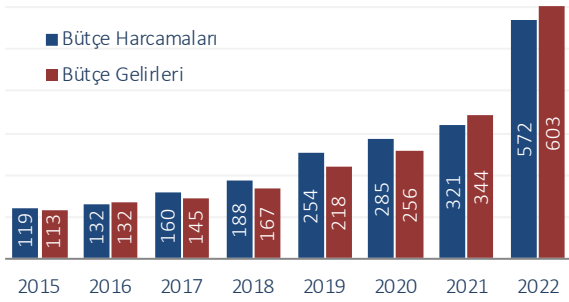
Türkiye Ekonomisi - Bütçe Dengesi

Merkezi yönetim bütçesi Mart'ta 69 milyar TL açık verdi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre merkezi yönetim bütçesi Mart ayında 69 milyar TL açık verdi. Bu dönemde, bütçe görünümünde yaşanan bozulmada harcamaların yıllık bazda %102,3 oranında artması belirleyici oldu. Mart ayında bütçe gelirlerinin de %15,6 ile ancak sınırlı artış kaydettiği görüldü. Yılın ilk iki ayında kaydedilen olumlu performansın etkisiyle, 2022'nin ilk çeyreğinde bütçe 30,8 milyar TL fazla verdi. Bu dönemde faiz dışı denge de 115,6 milyar TL oldu.

Bütçe Göstergeleri

(Ocak-Mart dönemi kümülatif, milyar TL)

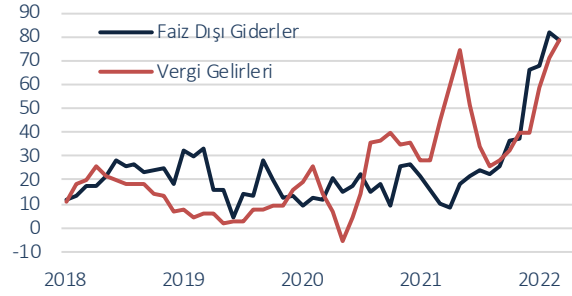

Mart'ta gelir artışındaki yavaşlamada TCMB etkisi hissedildi.

Yılın ilk iki ayında yıllık bazda hızlı artan bütçe gelirlerinin Mart ayında ivme kaybetmesinde TCMB faaliyet gelirlerinin bu yıl Mart ayı yerine Şubat ayında bütçeye dahil edilmesi etkili oldu. Nitekim, Hazine portföyü ve iştirak gelirleri Mart ayında yıllık bazda 30,8 milyar TL azalarak bütçe gelirlerindeki artışı 22,8 puan sınırlandırdı. Vergi gelirleri ise, bu dönemde %64,5 ile reel bazda artış kaydetti. Mart'ta, dış ticaret hacmindeki artışın vergi gelirlerini önemli ölçüde desteklediği izlenirken, ÖTV gelirleri özellikle akaryakıt, petrol ve dayanıklı tüketim mallarından alınan vergilerdeki yükselişin etkisiyle bütçe gelirlerindeki artışa 5,1 puan katkı sağladı.

Bütçe gelirlerinin 2021'in aynı dönemine göre %75,1 oranında genişlediği yılın ilk çeyreğinde, 2022 sonu bütçe geliri hedefinin yaklaşık %41'ine ulaşılmış oldu. Bu dönemde, ithalat hacmindeki yükselişin yanı sıra kurlardaki

artışın da desteklediği ithalde alınan KDV ile kurumlar vergisi gelirleri öne çıktı.

Faiz Dışı Bütçe Giderleri ve Vergi Gelirleri
(3 aylık hareketli ortalama, yıllık % değişim)

KİT'lere yapılan aktarımlar sürüyor.

Mart ayında faiz harcamaları %89, faiz dışı harcamalar da %104 oranında arttı. Bu dönemde kamu iktisadi teşebbüslerine yapılan aktarımlar nedeniyle bütçe harcamalarında kaydedilen hızlı yükseliş sürdü. 1,7 milyar TL'si cari transfer, 37,8 milyar TL'si ise borç verme şeklinde olmak kaydıyla BOTAŞ'a yapılan toplam 39,5 milyar TL'lik kaynak aktarımı bütçe harcamalarını 35,5 puan yukarı çekti. Mart ayında harcamalar tarafında öne çıkan bir diğer gelişme de mevduat ve katılma hesaplarının kur artışlarına karşı korunmasına ilişkin giderlerin 11,7 milyar TL düzeyinde gerçekleşmesi oldu.

Yılın ilk çeyreğinde de BOTAŞ başta olmak üzere kamu teşebbüslerine yönelik aktarımlar bütçe harcamalarındaki artışta önemli rol oynadı. Bu dönemde, KİT'lere yapılan 66,3 milyar TL'lik kaynak aktarımının 57,5 milyar TL'si BOTAŞ'a yapıldı.

Beklentiler...

Merkezi yönetim bütçesinden KİT'lere yapılan aktarımlar küresel piyasalarda doğalgaz fiyatlarındaki yaşanan artışların etkisiyle henüz ilk çeyrek bitmeden bütçe hedefini aştı. Enflasyonla mücadele kapsamında bazı ürün gruplarında yapılan vergi indirimleri de bütçe gelirlerine ilişkin beklentileri olumsuz yönde etkiliyor.

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Mart			Ocak-Mart			% 2022 Bütçe Gerç./ Bütçe	
	2021	2022	% Değişim	2021	2022	% Değişim	Hedefi	Hedefi (%)
Harcamalar	111,2	224,9	102,3	321,3	571,7	77,9	1.751,0	32,7
Faiz Harcamaları	14,2	26,9	89,3	48,9	84,8	73,4	240,4	35,3
Faiz Dışı Harcamalar	96,9	198,0	104,3	272,4	486,9	78,7	1.510,6	32,2
Gelirler	134,9	156,0	15,6	344,1	602,5	75,1	1.472,6	40,9
Vergi Gelirleri	77,4	127,4	64,5	255,1	455,2	78,4	1.258,3	36,2
Diğer Gelirler	57,5	28,6	-50,3	89,0	147,4	65,5	214,3	68,8
Bütçe Dengesi	23,8	-69,0	-	22,8	30,8	35,2	-278,4	-
Faiz Dışı Denge	38,0	-42,0	-	71,7	115,6	61,3	-38,0	-

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Datastream

Türkiye Ekonomisi - Enflasyon

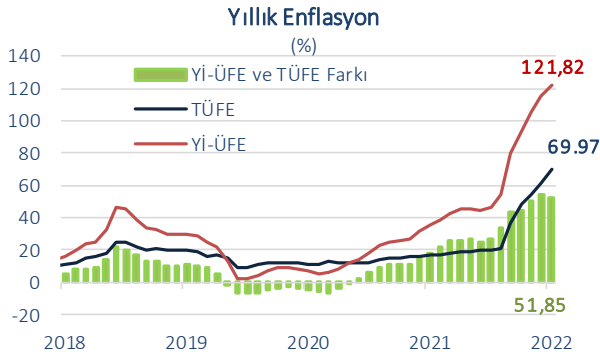
Nisan'da aylık TÜFE artışı %7,25 oldu.

Nisan'da TÜFE bir önceki aya göre %7,25 oranında artarak %6 olan piyasa beklentisinin üzerinde bir yükseliş kaydetti. Yurt içi ÜFE'deki aylık artış da Nisan ayında %7,67 düzeyinde gerçekleşti.

Nisan (değişim %)	TÜFE		Yurt İçi ÜFE	
	2021	2022	2021	2022
Aylık	1,68	7,25	4,34	7,67
Yıllık	17,14	69,97	35,17	121,82
Yıllık Ortalama	13,70	34,46	19,44	72,03

Yıllık Yİ-ÜFE enflasyonu %121,82'ye yükseldi.

Geçtiğimiz yılın Aralık ayından itibaren ivme kazanan yıllık TÜFE enflasyonu, Nisan'da %69,97 ile Şubat 2002'den bu yana en yüksek seviyesine çıktı. Eylül 2021'den bu yana yükselişini sürdüren yıllık Yİ-ÜFE enflasyonu da Nisan'da %121,82 düzeyine ulaştı.

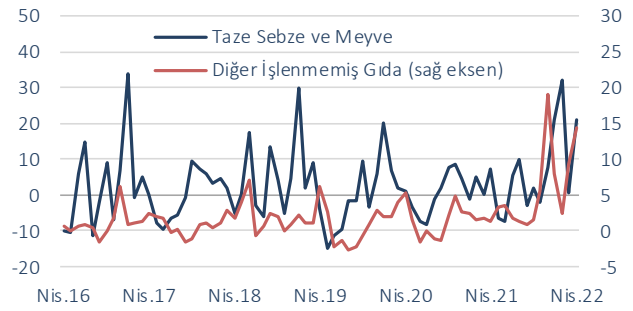
Yükselişin genele yayıldığı TÜFE'deki aylık artışta gıda, konut ve ulaştırma grupları öne çıktı.

Nisan ayında 12 ana harcama grubunun tümünde fiyatlar bir önceki aya kıyasla artış gösterdi. Fiyatların bir önceki aya kıyasla %13,38 yükseldiği gıda ve alkolsüz içecekler grubu aylık enflasyonu 347 baz puan ile en fazla yukarı çeken grup oldu. Ramazan ayının yanı sıra küresel bazda gübre, yem ve enerji fiyatlarının yüksek seyri bu gelişmede etkili oldu. Doğalgaz ve su fiyatlarındaki yükselişin öne çıktığı konut grubu fiyatları da %7,43 artışla enflasyonun 105 baz puan yükselmesine neden oldu. Bu dönemde akaryakıt fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle aylık bazda %5,12 artış kaydeden ulaştırma grubu aylık TÜFE enflasyonuna 92 baz puan, %6,95 artan lokanta ve oteller grubu fiyatları da 48 baz puan katkıda bulundu.

Ana harcama gruplarının yıllık tüketici enflasyonu üzerindeki etkilerine bakıldığında, fiyatların yıllık bazda %89,1 arttığı gıda grubu 22,6 puan ile en yüksek katkıda bulunan grup olarak öne çıkarken, fiyatların %105,9 ile en hızlı arttığı grup olan ulaştırma da yıllık enflasyonu 15,7 puan yukarı çekti.

Çekirdek enflasyon göstergelerinde yükseliş...

Nisan ayında B (işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE) ve C (enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ve altın hariç TÜFE) çekirdek enflasyon göstergelerindeki yıllık artışlar sırasıyla %57,2 ve %52,4 seviyesinde gerçekleşti. Aylık bazda mevsimlik ürünlerin TÜFE'yi artırıcı yönde etkilediği görüldü. Nitekim, Mart'ta aylık bazda %0,7 artış kaydeden taze meyve ve sebze fiyatları, Nisan ayında %20,85 ile hızlı bir yükseliş sergiledi. Böylece, işlenmemiş gıda fiyatları aylık bazda %16,8, yıllık bazda %100,7 ile 2003 bazlı serinin en hızlı artışını kaydetti.

İşlenmemiş Gıda Fiyatları
(aylık % değişim)

Gıda grubu ile enerji fiyatları yıllık Yİ-ÜFE enflasyonuna yüksek katkı sağladı.

Nisan ayında Yİ-ÜFE'nin tüm alt sektörlerinde fiyatlar artış kaydetti. Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle küresel enerji fiyatlarında kaydedilen artış eğilimi enflasyonist baskıları güçlendirdi. Fiyatların aylık bazda %13,86 oranında arttığı gıda ürünleri 2,73 puan ile aylık Yİ-ÜFE enflasyonunu en fazla yükselten sektör oldu. Bu dönemde, elektrik, gaz üretim ve dağıtım grubu da aylık bazda %8 yükselerek enflasyona 79 baz puan katkı sağladı. Ayrıca, kömür ve linyit ile ham petrol ve doğal gaz ürünleri aylık bazda sırasıyla %25,4 ve %23,32 artış kaydetti.

Yıllık bazda kok ve rafine petrol ürünleri ile elektrik, gaz üretim ve dağıtım gruplarında fiyat artışlarının Nisan'da sırasıyla %249,55 ve %247,5 ile yüksek düzeylerde gerçekleşti. Bu dönemde, fiyatların %115,23 yükseldiği gıda grubu 23,9 puanla Yİ-ÜFE enflasyonuna en yüksek katkıyı yaptı. Elektrik, gaz üretim ve dağıtım grubu ile fiyatların yıllık bazda 2,5 katına yükseldiği ana metal grubu yıllık Yİ-ÜFE enflasyonuna sırasıyla 17,19 ve 11,88 puan katkı sağladı.

Beklentiler...

TCMB 28 Nisan'da yayımladığı Enflasyon Raporu'nda yılsonu enflasyon tahminini %23,2'den %42,8'e yükseltti. Enflasyonun yılın ilk dört ayındaki seyrini ve jeopolitik gelişmelerin de etkisiyle özellikle enerji ve gıda fiyatlarında devam eden yükseliş eğilimini dikkate aldığımızda, önümüzdeki dönemde enflasyonist baskıların sürmesini bekliyoruz.

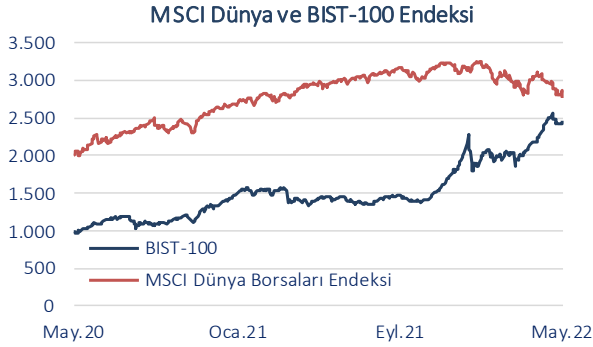
Finansal Piyasalar ve TCMB

	31.Mar	29.Nis	Değişim
5-Y CDS Primi (baz puan)	548	613	65 bp ▲
2-Y Gösterge Tahvil Faizi	%24,97	%21,69	-328 bp ▼
BIST-100	2.233	2.431	%8,8 ▲
USD/TL	14,6700	14,8416	%1,2 ▲
EUR/TL	16,2387	15,6591	-%3,6 ▼
Döviz Sepeti*	15,4544	15,2504	-%1,3 ▼

(*) (0,5 USD/TL + 0,5 EUR/TL)

Nisan'da küresel piyasalar olumsuz bir seyir izledi.

Nisan ayında Rus petrolüne yönelik yaptırım uygulanacağına dair haber akışı petrol fiyatlarında dalgalı bir seyre neden olarak küresel enflasyondaki yükselişe ilişkin kaygıları pekiştirdi. Enflasyonist baskılarla mücadele adına merkez bankalarının sıkılaştırıcı adımları finansal piyasaların seyrinde etkili oldu. Küresel borsa endeksleri Fed'in faiz artırımının ve Çin'de uygulanan karantina önlemlerinin risk iştahını baskılamasının da etkisiyle aşağı yönlü bir seyir izledi.

Yurt içi piyasalar ise küresel piyasalardan pozitif yönde ayrılarak Nisan ayında olumlu bir performans sergiledi. BIST-100 endeksi ay içinde 2.562 puan ile tarihi yüksek seviyesini test etti. 2 yıllık gösterge tahvilin faizi Nisan'da aylık bazda 328 baz puan gerileyerek ay sonunda %21,69 oldu. Öte yandan, Türkiye'nin 5 yıl vadeli CDS primi yüksek seyrini sürdürerek Nisan ayını 613 baz puan seviyesinden tamamladı. Nisan ayında nispeten yatay bir seyir izleyen USD/TL kuru, Mayıs ayı başında ABD dolarının küresel piyasalarda değer kazanmasının da etkisiyle 15 seviyesini aştı.

TCMB politika faizini %14 düzeyinde tuttu.

TCMB 14 Nisan'da gerçekleştirdiği toplantısında, politika faizini beklentiler paralelinde değiştirmeyerek %14 seviyesinde bıraktı. Toplantı metninde enflasyona ilişkin etkilerin "geçici" olduğu vurgusu korunurken, cari denge üzerindeki enerji kaynaklı risklerin yakından takip edildiği belirtildi. Metinde ayrıca liralasma stratejisine ilişkin açıklamalar öne çıktı. Uzun vadeli Türk lirası yatırım kredileri de dâhil olmak üzere, kredilerin büyüme hızı ve erişilen finansman kaynaklarının amacına uygun şekilde iktisadi faaliyet ile buluşmasının finansal istikrar açısından önemi vurgulandı. Bu çerçevede, makroihtiyati politika setinin güçlendirilmesine karar verildiği belirtilirken; politika araçlarının, Türk lirası mevduat gelişimini desteklemesi, API

fonlamasının teminat yapısında Türk lirası cinsi varlıkların artırılması, swap miktarının kademeli şekilde azaltılması ve döviz rezervlerinin güçlendirilmesine odaklanılacağı ifade edildi.

TCMB yılın ikinci Enflasyon Raporu'nu yayımladı.

TCMB tarafından yayımlanan yılın ikinci Enflasyon Raporu'na göre, yıllık enflasyonun Mayıs 2022'de %70 seviyesine yaklaşmasının ardından aşağı yönlü bir seyir izlemesi bekleniyor. TCMB yılsonu enflasyon tahminlerini 2022 yılı için %23,2'den %42,8'e, 2023 yılı için %8,2'den %12,9'a yükseltti. Raporla, ekonomik aktivitenin 2022 yılının ilk çeyreğinde iç talep kaynaklı ivme kaybettiğine dikkat çekildi. TCMB Başkanı Kavcıoğlu, yılın ilk çeyreğinde %7 düzeyinde bir büyüme beklediklerini ifade etti.

TCMB Enflasyon Tahminleri	2022	2023
2022-I (Ocak 2022) Tahmini(%)	23,2	8,2
2022-II (Nisan 2022) Tahmini(%)	42,8	12,9
2022-I Dönemine göre tahmin güncellemesi	+19,6	+4,7

Tahmin Güncellemesinin Kaynakları (% Puan)		
Türk Lirası Cinsinden İthalat Fiyatları (Döviz Kuru, Petrol ve İthalat Fiyatları Dâhil)	+5,5	+2,2
Gıda Fiyatları	+2,8	+0,7
Yönetilen/Yönlendirilen Fiyatlar	+2,1	-
Çıktı Açığı	-0,1	-0,1
Enflasyon Tahminindeki Sapma/ Enflasyonun Ana Eğilimi	+9,3	+1,9

Nisan ayında finansal düzenlemeler yakından takip edildi.

19 Nisan'da Resmi Gazete'de yayımlanan kararla, Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan döviz cinsinden ya da dövize endekli menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunlu hale getirildi. Nisan ayında yapılan diğer bir düzenlemeyle turizm başta olmak üzere hizmet ihracatından sağlanan gelirlerin bankalara döviz olarak satılması durumunda dövizin en az %40'ının TCMB'ye satılması zorunlu hale getirildi.

23 Nisan'da yayımlanan düzenlemeye göre, KOBİ tanımına giren işletmelere kullanılan krediler, esnaf kredileri, ihracat ve yatırım kredileri ile tarım kredilerinin aralarında yer aldığı bazı kredi türleri kapsam dışında olmak üzere, TL cinsinden ticari krediler zorunlu karşılığa tabi tutuldu. Ayrıca, yabancı para mevduat/katılım fonu zorunlu karşılık oranlarının, kur korumalı mevduat ürününde bankaların sağladığı gerçek kişi dönüşüm oranına göre farklılaştırılacağı duyuruldu.

Zorunlu karşılıklara ilişkin yapılan bir diğer düzenlemeyle Türk Lirası cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıklara uygulanacak faiz/nema oranı %0 olarak belirlenirken, yurt içi yerleşik gerçek kişilere ait hesapların dönüşümüne bağlı olarak TL zorunlu karşılıklara ilave faiz/nema ödenmesi uygulamasına son verildi.

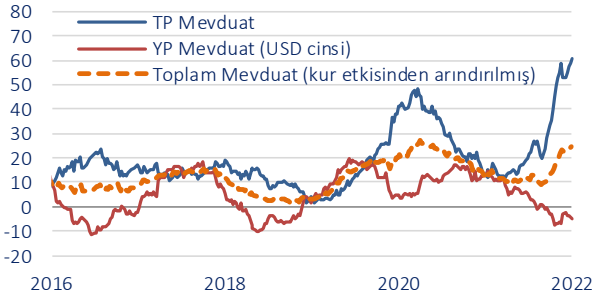
Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Sektörü

BDDK, SYR hesaplamasında değişikliğe gitti.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, sermaye yeterlilik rasyosu (SYR) hesaplamasında yapılan değişiklikle ilgili kurul kararı yayımladı. Buna göre; tarımsal krediler, KOBİ tanımına giren işletmelere kullanılacak krediler, ihracat ve yatırım kredileri, bazı kamu kurum ve kuruluşlarına kullanılacak krediler, kurumsal kredi kartları yoluyla kullanılacak krediler ve bankalara ya da finansal kuruluşlara kullanılacak krediler dışındaki ticari nitelikteki nakdi kredilere 1 Mayıs'tan itibaren %200 risk ağırlığı uygulanması kararlaştırıldı. Kararda KOBİ tanımı da revize edildi. Daha önce 220 milyon TL seviyesinde olan ciro sınırı 250 milyon TL olarak belirlendi. Ayrıca, SYR hesaplamasında yabancı para kalemler için 252 günlük kur ortalaması yerine 31 Aralık 2021 tarihli TCMB alış kurunun kullanılması kararlaştırıldı.

Mevduat hacmi 6.132 milyar TL oldu.

BDDK Haftalık Bülten verilerine göre, 29 Nisan itibarıyla TP mevduat hacmi yıllık bazda %61,1 genişleyerek 2,6 trilyon TL düzeyini aşarken, USD bazında YP mevduat hacmi %5,2 azalarak 235,4 milyar USD oldu. Böylece, toplam mevduat hacmi döviz kurlarındaki artışın da etkisiyle 29 Nisan itibarıyla yıllık bazda %66,1 artış sergileyerek 6.132 milyar TL'ye ulaştı. Bu dönemde mevduat hacmindeki kur etkisinden arındırılmış yıllık artış %24,5 ile Eylül 2020'den bu yana en yüksek düzeyinde gerçekleşti. BDDK tarafından açıklanan verilere göre, toplam kur korumalı mevduat hacmi 29 Nisan itibarıyla 810 milyar TL düzeyinde bulunuyor.

Mevduat Hacmi
(yıllık % değişim)

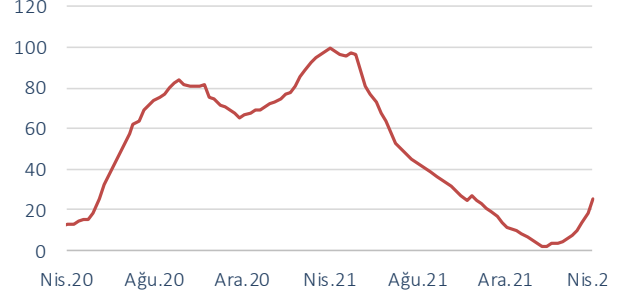
TP kredi hacmi yıllık bazda %40,7 arttı.

Bankacılık sektörünün toplam kredi hacmi 29 Nisan itibarıyla yıllık bazda %48,4 artışla 5.639 milyar TL oldu. Bu dönemde kredi hacmindeki kur etkisinden arındırılmış yükseliş %22,4 ile Şubat 2021'den bu yana en yüksek düzeyinde gerçekleşti. 29 Nisan itibarıyla yıllık TP kredi büyümesi %40,7 oldu. Aynı dönemde USD bazında YP kredi hacmi ise yıllık bazda %9,8 azalarak 151 milyar USD ile Ekim 2014'ten bu yana en düşük düzeyinde gerçekleşti.

Taşıtlı kredileri artışı Nisan'da ivme kazandı.

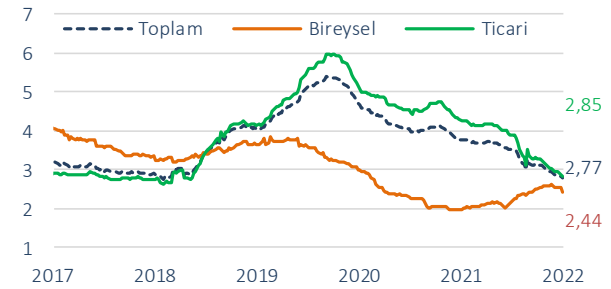
29 Nisan itibarıyla tüketici kredileri yıllık bazda %19,2 artarken, bireysel kredi kartlarındaki yıllık artış %54,7 ile yüksek seyirini sürdürdü. Bu dönemde konut kredileri yıllık bazda %16,2, tüketici kredilerinde en büyük paya sahip olan

ihtiyaç kredileri %21,1 artış kaydetti. Şubat-Mart döneminde oldukça zayıf bir performans sergileyen taşıtlı kredileri hacmindeki yıllık artış ise Nisan ayında ivme kazanarak 29 Nisan itibarıyla %25,1 düzeyine yükseldi.

Taşıtlı Kredis
(yıllık % değişim)

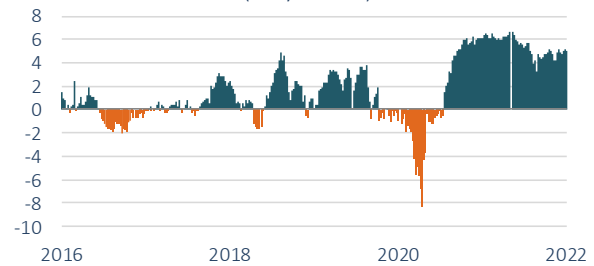
Takipteki alacaklar oranı %2,77'ye geriledi.

Takipteki alacaklar oranı 29 Nisan itibarıyla %2,77 ile Haziran 2014'ten bu yana en düşük seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde takipteki alacaklar oranı bireysel kredilerde %2,44 olurken, ticari kredilerde %2,85 ile yaklaşık son 4 yılın en olumlu performansını sergiledi.

Takipteki Alacaklar Oranı
(%)

Yabancı para net genel pozisyonu...

Yabancı para net genel pozisyonu 29 Nisan itibarıyla bilanço içi kalemlerde (-)33.555 milyon USD, bilanço dışında (+) 38.577 milyon USD oldu. Böylece, bankacılık sektörü yabancı para net genel pozisyonu (+)5.022 milyon USD düzeyinde gerçekleşti.

Yabancı Para Net Genel Pozisyonu
(milyar USD)

Genel Değerlendirme

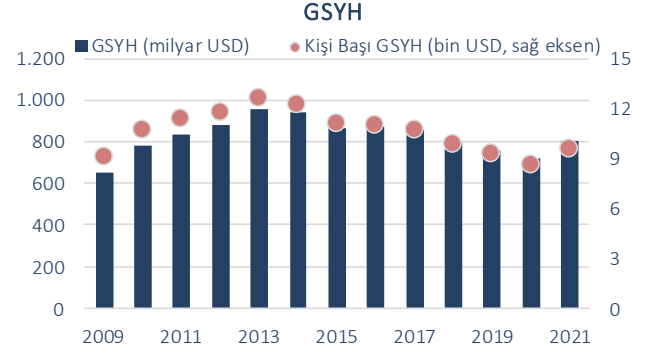
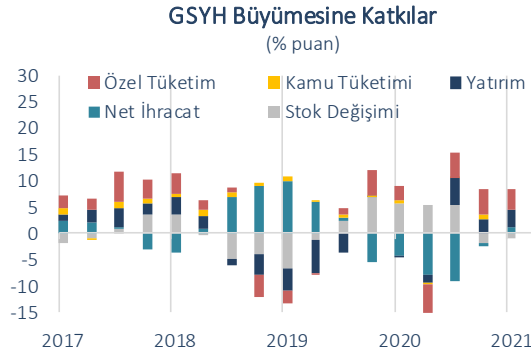
Enflasyon göstergelerinde küresel ölçekte yaşanan bozulma gündemde giderek daha fazla öne çıkarken, merkez bankaları artan enflasyon karşısında para politikalarında sıkılaşmaya gidiyor. Fed Mayıs ayı başındaki toplantısında politika faizini 50 baz puan yükseltirken, BoE da faiz artırımlarına 25 baz puan ile devam etti. Varlık alımlarına bu yılın üçüncü çeyreğinde son vereceğini açıklayan ECB'nin de faiz artırımlarına bu yıl sona ermeden başlayabileceği değerlendiriliyor.

Diğer taraftan, fiyatlardaki yükseliş karşısında atılan sıkılaşma adımlarının ekonomik aktivite üzerinde baskı yaratarak stagflasyona neden olabileceği korkuları giderek artıyor. ABD ekonomisinin ilk çeyrekte beklentilerin aksine daralmış olması bu görüşü desteklerken, Çin'deki karantina tedbirlerinin sürmesi de stagflasyon kaygılarını pekiştiriyor. Ayrıca, Ukrayna-Rusya savaşının devam etmesi ve Rusya'ya yönelik yaptırımların petrol ambargosunu kapsayacak biçimde genişletilmesi de küresel büyüme beklentileri üzerinde sınırlayıcı etkide bulunuyor. Bu çerçevede, uluslararası kuruluşların küresel büyüme beklentilerinde aşağı yönlü revizyona gittikleri görülüyor.

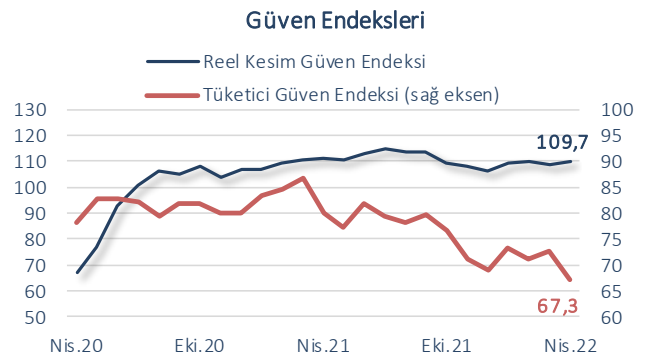
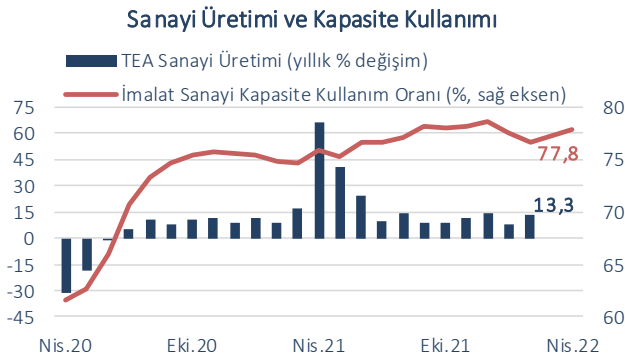
Enflasyon yurt içinde de başlıca gündem maddesi olmaya devam ediyor. Nisan ayında TÜFE enflasyonu %69,97'ye ulaşırken, TCMB yılın ikinci enflasyon raporunda enerji başta olmak üzere emtia fiyatlarındaki yükselişe bağlı olarak yılsonu TÜFE artışı beklentisini %23,2'den %42,8'e çıkardı. Öte yandan, Ocak-Nisan döneminde enflasyonun %31,7'ye ulaşmış olması ve küresel emtia fiyatlarında yüksek seviyelerin devam etmesi söz konusu beklentinin aşılabileceğine işaret ediyor.

Türkiye'de açıklanan öncü verilere göre ekonomik aktivitede ivme kaybı devam ediyor. İhracat hacmi Nisan ayında 23,4 milyar USD'ye ulaşarak en yüksek aylık ihracat performansına işaret etse de, son iki aydır eşik değerinin altında gerçekleşen imalat PMI verisinin alt detayları iç talebin yanı sıra ihracat siparişlerinde de azalma olduğunu gösteriyor. Küresel emtia fiyatlarındaki yükseliş paralelinde artan ithalat hacmi dış ticaret açığının genişlemesine neden olurken, önümüzdeki aylarda turizm sektörünün seyri cari denge görünümü açısından yakından takip edilecek.

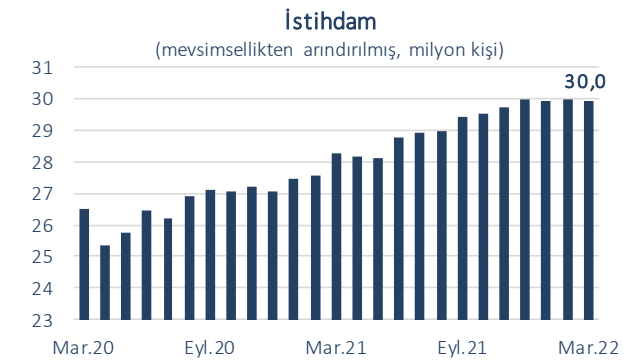
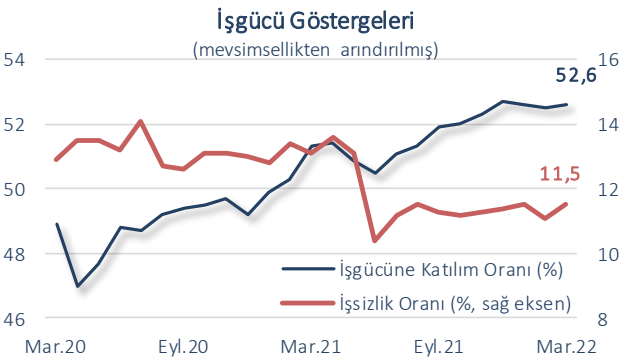
Büyüme

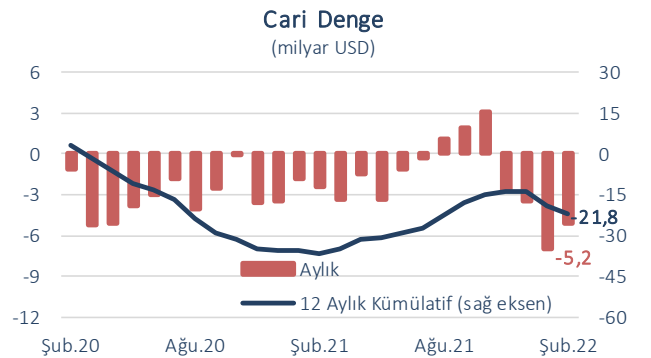
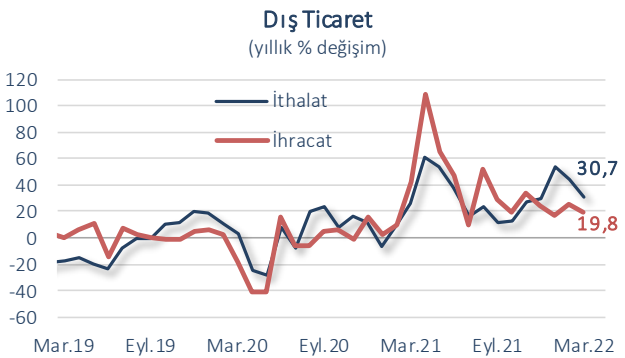
Öncü Göstergeler

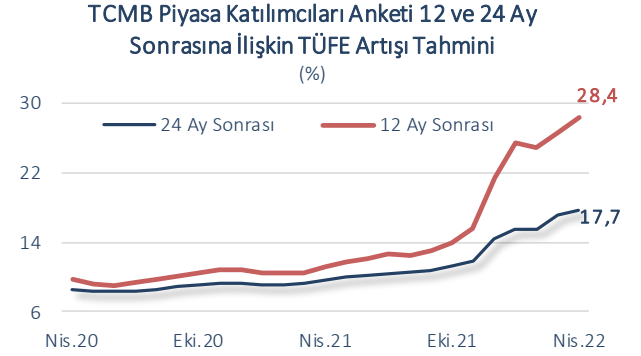
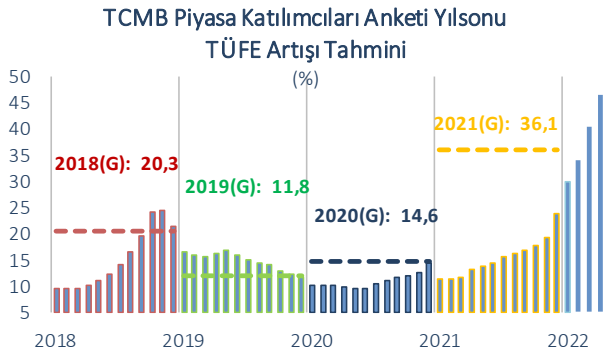
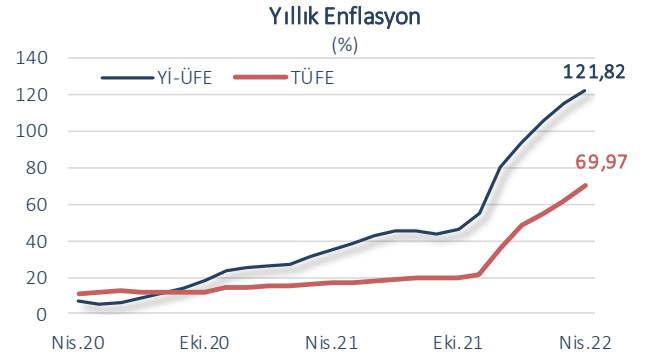
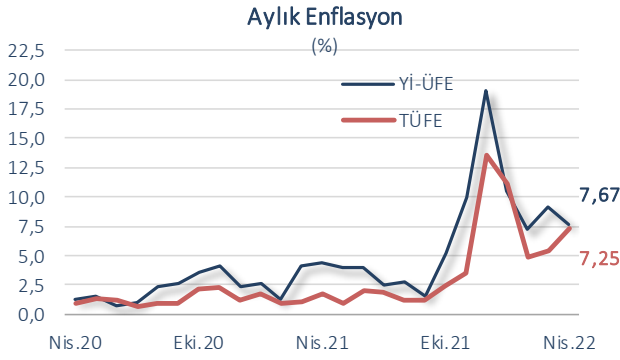
İşgücü Piyasaları

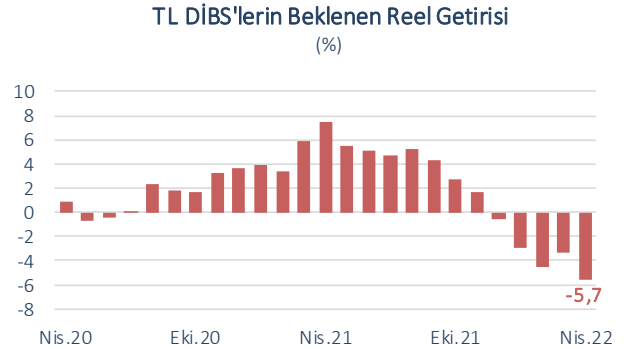
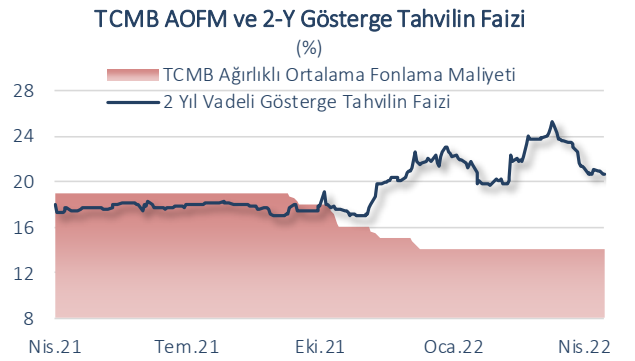
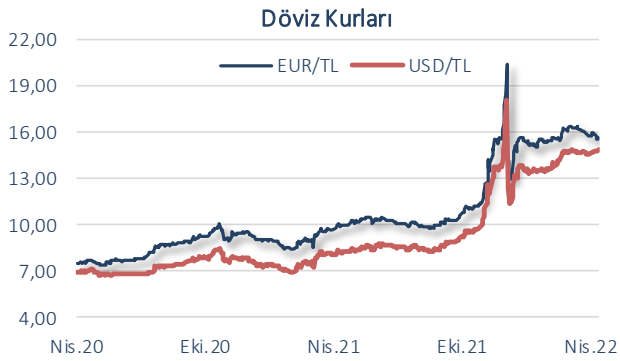
Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Enflasyon Göstergeleri

Döviz ve Tahvil Piyasaları

Türkiye Ekonomisi - Makroekonomik Göstergeler

Büyüme	2017	2018	2019	2020	2021			
GSYH (milyar USD)	859	797	760	717	803			
GSYH (milyar TL)	3.134	3.758	4.318	5.047	7.209			
Büyüme Oranı (%)	7,5	3,0	0,9	1,8	11,0			
Enflasyon (%)						Şub.22	Mar.22	Nis.22
TÜFE (yıllık)	11,92	20,30	11,84	14,60	36,08	54,4	61,1	69,97
Yurt İçi ÜFE (yıllık)	15,47	33,64	7,36	25,15	79,89	105,01	114,97	121,82
Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü Piyasası Verileri						Oca.22	Şub.22	Mar.22
İşsizlik Oranı (%)	9,9	12,7	13,5	13,0	11,4	11,5	11,1	11,5
İşgücüne Katılım Oranı (%)	52,8	53,2	52,7	49,2	52,7	52,6	52,5	52,6
Döviz Kurları						Şub.22	Mar.22	Nis.22
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	86,3	76,3	76,0	61,9	47,7	53,8	53,8	57,1
USD/TL	3,79	5,32	5,95	7,43	13,28	13,86	14,67	14,86
EUR/TL	4,55	6,08	6,68	9,09	15,10	15,57	16,32	15,67
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	4,17	5,70	6,32	8,26	14,19	14,71	15,49	15,26
Dış Ticaret Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Oca.22	Şub.22	Mar.22
İhracat	164,5	177,2	180,8	169,6	225,3	227,8	231,8	235,5
İthalat	238,7	231,2	210,3	219,5	271,4	281,2	289,8	297,0
Dış Ticaret Dengesi	-74,2	-54,0	-29,5	-49,9	-46,2	-53,4	-58,0	-61,5
Karşılama Oranı (%)	68,9	76,6	86,0	77,3	83,0	81,0	80,0	79,3
Ödemeler Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)							Oca.22	Şub.22
Cari İşlemler Dengesi	-40,9	-21,7	5,3	-35,5	-14,9		-19,1	-21,8
Finans Hesabı	-49,7	1,1	5,1	-39,5	-4,5		-12,8	-17,8
Doğrudan Yatırımlar (net)	-8,5	-8,9	-6,6	-4,6	-7,7		-7,8	-7,0
Portföy Yatırımları (net)	-24,4	0,9	2,8	9,6	-0,8		5,0	6,0
Diğer Yatırımlar (net)	-8,5	19,4	2,6	-12,6	-19,4		-28,9	-32,5
Rezerv Varlıklar (net)	-8,2	-10,4	6,3	-31,9	23,3		18,8	15,7
Net Hata ve Noksan	-8,8	22,7	-0,3	-3,9	10,5		6,3	4,1
Cari İşlemler Açığı/GSYH (%)	-4,8	-2,7	0,7	-5,0	-1,9		-	-
Bütçe Gerçekleşmeleri ⁽²⁾⁽³⁾ (milyar TL)						Oca.22	Şub.22	Mar.22
Harcamalar	678,3	830,8	1.000,0	1.203,7	1.599,6	146,0	346,8	571,7
Faiz Harcamaları	50,2	74,0	99,9	134,0	180,9	14,2	57,9	84,8
Faiz Dışı Harcamalar	628,0	756,8	900,1	1.069,8	1.418,8	131,7	288,9	486,9
Gelirler	630,5	758,0	875,3	1.028,4	1.407,4	176,0	446,6	602,5
Vergi Gelirleri	536,6	621,5	673,9	833,3	1.164,8	147,4	327,7	455,2
Bütçe Dengesi	-47,8	-72,8	-124,7	-175,3	-192,2	30,0	99,8	30,8
Faiz Dışı Denge	8,9	1,1	-24,8	-41,3	-11,4	44,3	157,7	115,6
Bütçe Dengesi/GSYH (%)	-1,5	-1,9	-2,9	-3,5	-2,7	-	-	-
Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku (milyar TL)						Oca.22	Şub.22	Mar.22
İç Borç Stoku	535,4	586,1	755,1	1060,4	1.321,2	1.354,8	1.397,1	1.483,0
Dış Borç Stoku	341,0	481,0	574,0	752,5	1426,5	1489,6	1551,3	1626,4
Toplam Borç Stoku	876,5	1067,1	1.329,1	1.812,8	2.747,7	2.844,5	2.948,4	3.109,4

(1) 12 aylık kümülatif

(2) Yılbaşından itibaren kümülatif

(3) Veriler Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göre.

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Genel Görünümü

BDDK Tarafından Açıklanan Aylık Bülten Verilerine Göre Bankacılık Sektörü

(milyar TL)	2017	2018	2019	2020	2021	Şub.22	Mar.22	Değişim ⁽¹⁾
AKTİF TOPLAMI	3.258	3.867	4.491	6.106	9.215	9.483	10.158	10,2
Krediler	2.098	2.394	2.656	3.576	4.901	5.171	5.503	12,3
TP Krediler	1.414	1.439	1.642	2.353	2.832	3.014	3.221	13,7
Pay (%)	67,4	60,1	61,8	65,8	57,8	58,3	58,5	-
YP Krediler	684	956	1.015	1.224	2.069	2.158	2.282	10,3
Pay (%)	32,6	39,9	38,2	34,2	42,2	41,7	41,5	-
Takipteki Alacaklar (brüt)	64,0	96,6	150,8	152,6	160,1	162,1	162,8	1,7
Takipteki Alacaklar Oranı (%)	3,0	3,9	5,3	4,1	3,2	3,0	2,9	-
Menkul Değerler	401	477	660	1.022	1.476	1.580	1.711	16,0
PASİF TOPLAMI	3.258	3.867	4.491	6.106	9.215	9.483	10.158	10,2
Mevduat	1.711	2.036	2.567	3.455	5.303	5.539	5.972	12,6
TP Mevduat	955	1.042	1.259	1.546	1.880	2.279	2.502	33,0
Pay (%)	55,8	51,2	49,0	44,7	35,5	41,2	41,9	-
YP Mevduat	756	994	1.308	1.909	3.423	3.260	3.471	1,4
Pay (%)	44,2	48,8	51,0	55,3	64,5	58,8	58,1	-
İhraç Edilen Menkul Kıymetler	145	174	194	224	310	307	322	3,7
Bankalara Borçlar	475	563	533	658	1.048	1.070	1.137	8,4
Repodan Sağlanan Fonlar	99	97	154	255	587	487	464	-21,0
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	359	421	492	600	714	801	913	27,9
Net Dönem Kârı/Zararı	48,6	54,1	49,0	58,5	93,0	39,0	63,2	-
RASYOLAR (%)								
Krediler/GSYH	67,0	63,7	61,5	70,9	68,0			
Krediler/Aktifler	64,4	61,9	59,1	58,6	53,2	54,5	54,2	-
Menkul Kıymet/Aktifler	12,3	12,4	14,7	16,7	16,0	16,7	16,8	-
Mevduat/Pasifler	52,5	52,6	57,1	56,6	57,5	58,4	58,8	-
Krediler/Mevduat	122,6	117,6	103,5	103,5	92,4	93,4	92,1	-
Sermaye Yeterliliği	16,9	17,3	18,4	18,7	18,4	19,1	20,4	-

(1) Yılsonuna göre % değişim

Kaynak: BDDK, TÜİK

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.**YASAL UYARI**

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.